

TANÁCSADÓK A
FENNTARTHATÓ
FEJLŐDÉSÉRT

Az „Ökobank” projekt tanulságai

Kapitány Ákos
Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért

A Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért (TFF) egyesület 2001-ben alakult.

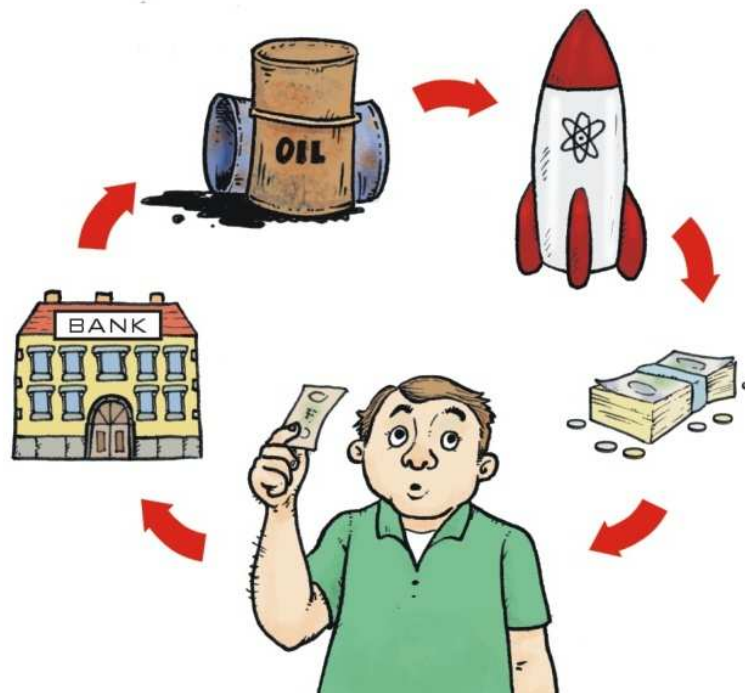
- Célunk a szervezetfejlesztői tudást ötvözni a fenntartható fejlődés elveivel.
- Legfontosabb tevékenységeink:
 - szervezeti kutatások,
 - szervezetfejlesztés civil szervezeteknek,
 - műhely a fenntartható fejlődésről,
 - "Delfin" vezetőképző tréningorozat,
 - civil management képzések,
 - érdekképviselőt erősítése a regionális fejlesztési programokban.

Bankba rakva pénzünket a döntési felelősség egy részét átadjuk a banknak.

Problémák:

- **Átláthatóság hiánya:** Nem tudjuk mibe fektetnek a bankok és nehezen befolyásolhatjuk ezt.
- **Alacsony lakossági tudatosság,** pedig mindenki a pénzével is szavaz.
- **Fenntarthatóság hiánya:** Profitmaximalizálás, mint fő cél, és rövid távú gondolkodás a **bankoknál**.

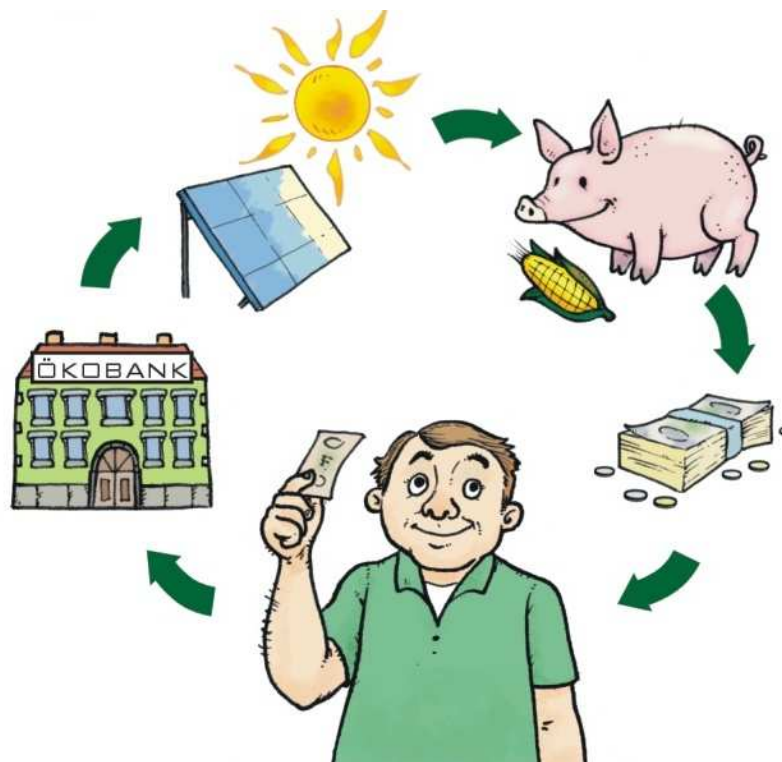

Felelős, etikus befektetések

Felelős (etikus, fenntartható...)

befektetések: a pénzügyi szempontokon túlmutatva nagy hangsúlyt kapnak a társadalmi, környezeti hatások és etikai kérdések. (Pozitív-negatív szűrők alkalmazása)

Közösségi befektetések: a profit egy részéről lemondva hátrányos helyzetű közösségek kezdeményezéseinek finanszírozása.

Bankok:

- Nem tudnak a kérdéssel mit kezdeni (ügyfélszolgálati értetlenség...)
- Etikai kódexekben és adományozási tevékenységben merül ki a társadalmi felelősségvállalás („CSR”).

Befektetési alapok:

- Etikus bef. alapok elérhetőek (7,9 Mrd. Ft), de sokszor csak „zöldrefestést” jelentenek (ld. Monsanto az MKB „Zöld Bolygó” vagy K&H „Öko” alapokban).

Pozitív jelek?

UNEP Finance Initiative felmérés: KKE bankok 23%-a folytat környezeti kockázatelemzést, ill. ad kedvezményes hitelt környezetvédelmi célra.

Növekvő tudatosság a közvéleményben

„Mohi” csata, 2008. április:

Zöld szervezetek nyomására az Erste Bank visszalépett a Mohi (Mohovce) atomerőmű bővítésének finanszírozásától

➤ Civil szervezetek szerepe

Foto:M. Brack

Célunk:

- 1. Szemléletformálás, a lakossági tudatosság növelése**
- 2. Egy „Ökobank” megalapozása:** olyan szövetkezeti alapú hitelintézet, amely nem a profit nagyságát tartja csak szem előtt, hanem figyelembe veszi a társadalmi, környezeti hasznokat is.
 - Felelős befektetési kínálat bővítése Magyarországon, valódi etikus termék bevezetése (pl.: zöld befektetés ne génmódosítást jelentsen);
 - Fenntartható modellek segítése: biogazdálkodás, megújuló energia, szociális gazdaság, civil szervezetek speciális igényeinek kielégítése, kedvezményes hitelkamat lehetősége;
 - Helyi pénzügyi körfolyamatok kialakítása: helyi pénzből előremutató helyi célokat megvalósítani.

- **Átláthatóság**: információ a kihelyezett hitelekéről és egyben választási lehetőség biztosítása a betétesnek.
- **„Fenntartható”** bank: jó célok finanszírozása, de gazdaságilag is életképesen. Környezeti- társadalmi haszon egyenrangú a pénzügyivel. Kedvezményes hitelkamatok előremutató célokra.
- **„Felelős”** vagy **„etikus”** befektetés: a befektetési területek esetén etikai szűrő alkalmazása. Célterületek: non-profit kezdeményezések, szociális gazdaság, megújuló energiák, biogazdálkodás.
- Egy **közösségi tulajdonban** lévő, szövetkezeti pénzügyintézet erősíti a közösség tulajdonosi tudatát, és hozzájárul egy fenntarthatóbb társadalom kialakításához.

ÖKOBANK: lépésről lépésre

1. Szemléletformálás: honlap, kiadvány stb. (2009. januártól)
2. Szakmai műhely (2009. márciustól)
3. Közvéleménykutatás (2009. II-III. negyedév)
4. Megvalósíthatósági tanulmány (2009 végére)
5. Üzleti terv készítés (2010. II. negyedév)
6. Hálózatépítés, kampány (2010. folyamán)

A kutatás célja volt, hogy felmérjük:

- Ökobank koncepció iránti érdeklődés mértékét,
- Ökobank koncepció pozitívumait / negatívumait,
- Bankválasztást befolyásoló tényezőket.

A célcsoport (betét és hitel oldalról is): környezeti és társadalmi kérdések iránt elkötelezettek.

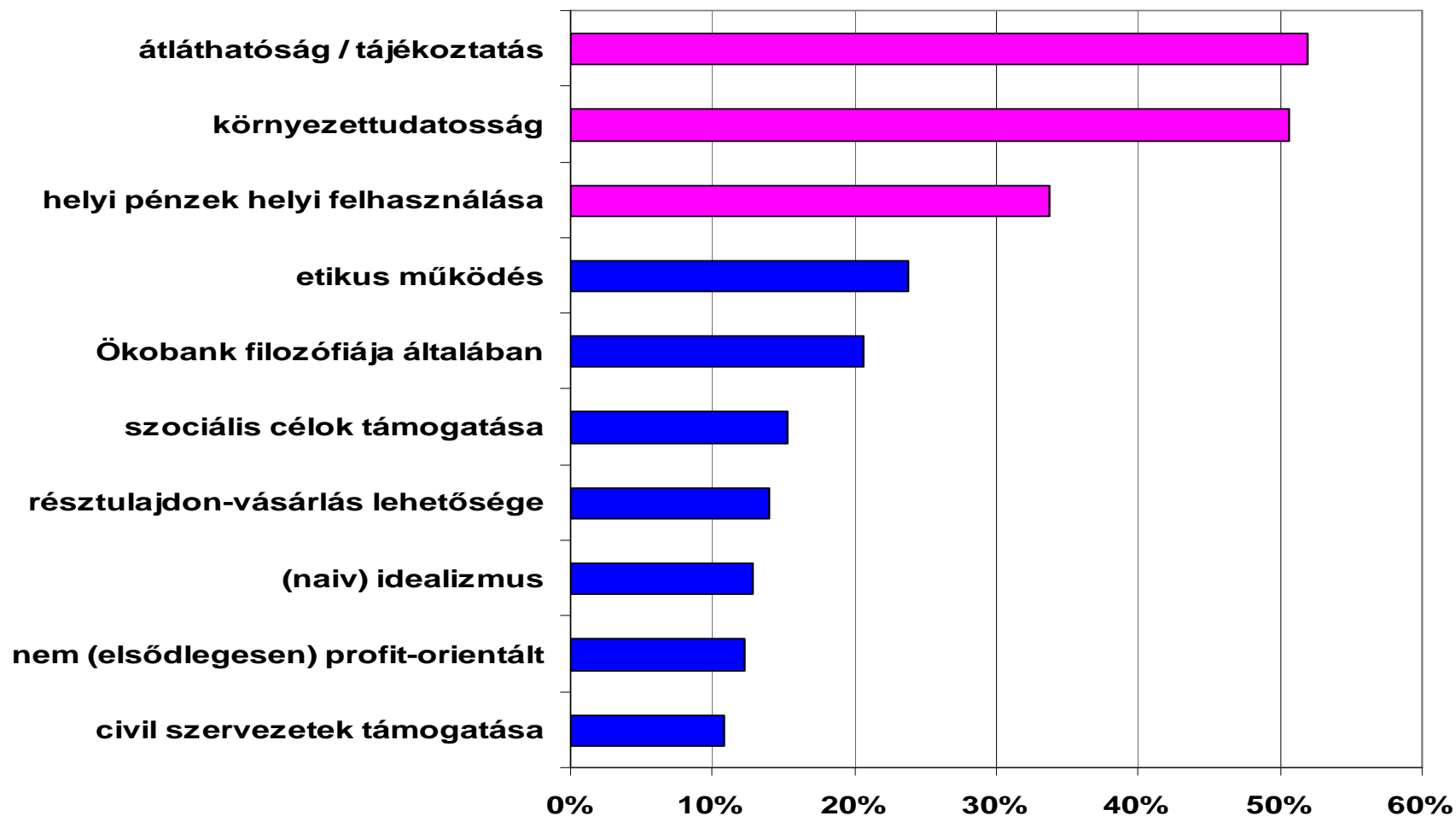
(Ez a társadalmi réteg nagysága más kutatási eredmények felhasználásával a lakosság 10-30%-ra becsülhető.)

On-line lekérdezés: civil szervezeteket, biogazdálkodókat, megújuló energiás cégeket tartalmazó címlisták segítségével,.

Minta nagysága: N=399 (a szűkebb célcsoportból)

A kutatás lebonyolítója: Cognitive Kft.

Ökobank koncepció értékei

A jelenlegi bankok hiányosságai

Kutatási eredmények összefoglalása

- **Az Ökobank koncepció fogadtatása nagyon pozitív a célcsoportban.**
- A válaszadók 76%-a tartozik a teljes érdeklődői körbe, míg az aktív (tevélegesen is érdeklődő) válaszadók aránya is 60% feletti.
- A koncepció legkiemelkedőbb jellemzője a környezettudatosság mellett a bank működésének átláthatósága.
- Az átláthatóság hiánya a jelenlegi bankok legnagyobb gyengesége.
- A célcsoport mint hitelfelvevő:
 - környezettudatos beruházások, megújuló energiákhoz kapcsolódó beruházások, biogazdálkodás, civil szervezetek részére speciális hitelek projektfinanszírozáshoz.
- „Helyi érték”: A takarékszövetkezetek megítélése kedvezőbb, mint a bankoké.

Megvalósíthatósági tanulmány eredményei

A megvalósítás tervezett formája:

- Együttműködés egy tematikus takarékszövetkezeti fiók és az Ökobank szervezete között, esetleg önálló takarékszövetkezet indítása.
- Részletes üzleti terv készül erre 2010 folyamán.

Tervezett főbb befektetési területek:

- Energiatakarékossági beruházások;
- Megújuló energiaforrások (elsősorban nap- és szélenergia);
- Környezetkímélő mezőgazdaság, biogazdaságok;
- Természeti területek védelme, kezelése, erdőtelepítés;
- Természetközeli szennyvíztisztítás közösségi alapokon;
- Civil szervezetek speciális finanszírozása;
- A szociális gazdaság kezdeményezései.

www.okobank.hu

Öko Bank
A felelős befektetéseikért

Bemutakozás Hírek Háttéranyagok Mit tehet Ön? Támogatók, partnerek Linkek Kapcsolat

Bemutakozás

Szeretné, ha a pénze a bankban nem csak gyarapodna, de közben jó célokat is szolgálna?

Belegondolt már abba, hogy a bankja mire fordítja az Ön pénzét? Jelenleg ha valaki úgy szeretné a pénzét gyarapítani, hogy bizonyos pozitív célokat (környezetvédelmi, vagy szociális kezdeményezések) előtérbe szeretne helyezni és negatív területeket (kiszákmányoló vagy környezetszennyező iparágak, hadipar, stb.) ki szeretne zárni, akkor erre Magyarországon nagyon korlátozott lehetősége van.

Másrésztől fenntartható, helyi kezdeményezések (vidékfejlesztés, biogazdálkodás, megújuló energia) megvalósításának egyik komoly akadálya az, hogy nem tudják kitermelni azt a nyereséget, amit a jelen, „nem-fenntartható” körülmények között egy bank elvár.

Fontos lenne helyi pénzügyi körfolyamatokat kialakítani, amikor helyi pénzből erősítjük a helyi, fenntartható gazdaságot, helyben teremtve munkahelyet és helyi fogyasztókat célulva meg. Ez mindenki számára átláthatóbb lenne, és egyben csökkenne a környezeti terhelés, egészségesebb helyi társadalom jöhetne létre.

Távlati célul tűztük ki egy olyan szervezetek alapú pénzügyi megvalósítását, amely nem csak a profit nagyságát tartja szem előtt, hanem mérsékelt haszon mellett bizonyos előrelépő társadalmi, környezeti célokat támogat kedvezményes hitelekkel. Ez egyrészt választási lehetőséget biztosítana a hagyományos bankok mellett, másrészt forrást biztosítana olyan kezdeményezéseknek, melyek egy fenntarthatóbb irányba viszik a gazdaságot, társadalmat.

A **Tanácsadók a Fenntartható Fejlődésért (TFF)** egyesület 2001-ben alakult. Az egyesület létrejöttének a célja, hogy a szervezettefejlesztői tudást ötvözze a fenntartható fejlődés elveivel. Legfontosabb tevékenységeink: civil szervezeti kutatások, szervezettefejlesztés civil szervezeteknek, szakmai műhely a fenntartható fejlődésről, "Delfin" vezetőképző tréningorozatok, érdekképviselet és fenntarthatóság erősítése a regionális fejlesztési programokban.

Trust for Civil Society
in Central and Eastern Europe